

ЗЕЛЕНА БДЖОЛОЇДКА (*MEROPS PERSICUS*) В УКРАЇНІ

І.В. Загороднюк

Луганський національний університет ім. Т. Шевченка, Лабораторія екології тварин та біогеографії «Корсак»; вул. Оборонна 2, м. Луганськ, 91011, Україна
Luhansk Taras Shevchenko National University, Laboratory of Animal Ecology and Biogeography «Korsak»; 2 Oboronna str., Luhansk, 91011, Ukraine
✉ zoozag@ukr.net

Blue-checked Bee Eater (*Merops persicus*) in Ukraine. - I.V. Zagorodniuk. - Berkut. 22 (1). 2013. - A bird was observed near the village of Bile in Lugansk region on 19.08.2013 (48° 31' N, 39° 01' E). In total, there are 7 records for Ukraine, reviewed in the article. All the observations in XX–XXI c. fell on the period of post-breeding movements and autumn migrations. There are two main ways of vagrants in Ukraine: along the eastern coast of Black Sea through the Crimea toward western regions and through steppes north from the Caucasus to eastern regions. New taxonomy of the species and its nomenclature are discussed. [Ukrainian].

Key words: fauna, Lugansk region, vagrant, taxonomy.

Один птах спостерігався в околицях с. Біле Лутугинського району Луганської області 19.08.2013 р. (48° 31' N, 39° 01' E). Загалом для України відомо вже 7 знахідок, огляд яких наведено в цій праці. Всі зустрічі у XX–XXI ст. припадають на період післягніздових кочівель та осінніх міграцій. Обговорюються питання таксономії й номенклатури виду.

Ключові слова: фауна, Луганська область, заліт, таксономія.

Історія досліджень бджолоїдок, або щурок (*Merops*) в Україні доволі небагата. Основний масив спеціальних даних представлений у працях по степовій смугі (Горай і др., 1994; Шупова, 1999, 2010; Штирц, 2000 та ін.). Проте всі такі роботи стосуються тільки трьох видів ракшоподібних – сиворакші (*Coracias garrulus*), голубого рибалочки (*Alcedo atthis*) та золотистої бджолоїдки (*Merops apiaster*). Звертає на себе увагу відсутність у таких працях згадок бджолоїдки зеленої (*M. persicus* чи *M. superciliosus*) при тому, що цей вид часто наводять у загальних оглядах фауни. Крім того, вимагає уточнення і статус виду «*Merops superciliosus*» у переліках фауни України.

Поширення виду та його особливості

Загалом ареал зеленої бджолоїдки є південним і лежить далеко за межами України, з найближчими знахідками в Північному Прикаспії (рис.). Особливістю цього виду є його бродячий спосіб життя, при цьому всі випадки бродяжності виявлені тільки на півночі від сучасного ареалу. За оглядом МСОП (Butchart, Symes, 2013), *Merops persicus* має статус природного мешканця (native species) в 75 країнах світу, а в 16 країнах – статус залітного виду (vagrant species)*, зокрема в 14 країнах Європи.

Відомі найближчі поселення цього виду в Дагестані не є стабільними (Архипов і др., 2003), і скоріше відносяться до незакономірних пульсацій появи та зникнення виду на гніздуванні, ніж вказують на якийсь чіткий тренд до змін меж ареалу. З такими пульсаціями можуть бути пов'язані й зальоти в інші регіони.

Відомості про знахідки і статус виду в Україні

Автор спостерігав зелену бджолоїдку 19.08.2013 р. на Луганщині, в зоні крейдяних відслонень в околицях

с. Біле Лутугинського району (48° 31' N, 39° 01' E). Птах відмічений на південному схилі кряжу в урочищі «Дід та Баба» при обстеженні ділянки на автомобілі. Він піднявся на крило разом з кількома дрібними горобиними птахами і протягом близько хвилини рухався паралельно автомобілю уздовж схилу на малій (близько 4–5 м) віддалі. Було добре видно цілком зелене оперення тіла з яскравим смарагдовим блиском. Це був єдиний птах цього виду, всі інші численні спостереження бджолоїдок (принаймні кількох сот) стосувалися золотистої бджолоїдки.

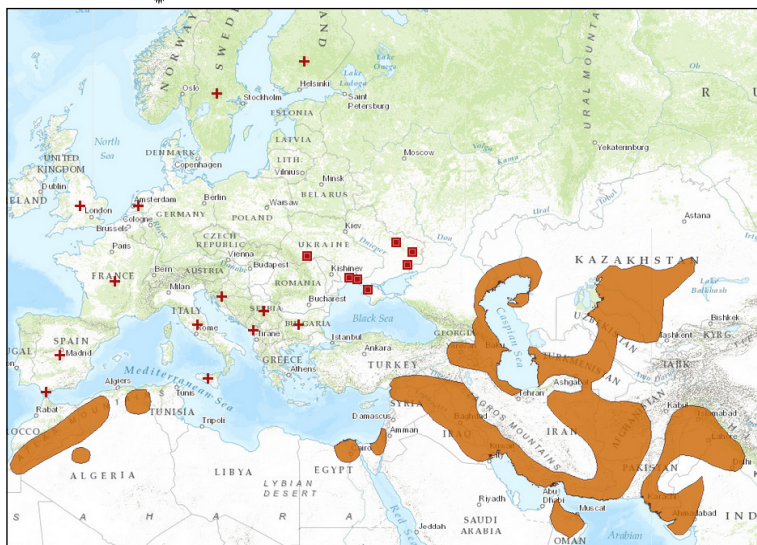
15 років тому вид було зареєстровано на Буковині (Бучко та ін., 1996) – 9.08.1996 р. виявлено 3 птахи у зграї золотистих бджолоїдок в околицях м. Новодністровська Сокирянського району Чернівецької області, птахи летіли уздовж берега Дністра. Ця знахідка – єдина до сьогодні для західних областей України, де раніше цей вид ніколи не знаходили (Страутман, 1963; Татарінов, 1973).

У XIX ст. зелена бджолоїдка була відмічена в Одесі О. Нордманом (Nordmann, 1840). Цей факт пізніше згадувався О.В. Чернаєм (1853) та М.В. Шарлеманем (1938), проте лише ними, позаяк в усіх інших зведеннях лише вказувалося, що цей вид є рідкісним залітним птахом степової смуги, без згадок першоджерел (Воїнственський, Кістяківський, 1962; Марисова, Талпош, 1984; Фесенко, Бокотей, 2002, 2007; Grishchenko, 2004).

В інших оглядах орнітофауни півдня та сходу України відмічали тільки золотисту бджолоїдку (Сомов, 1897; Вальх, 1900, 1911; Костин, 1983; Шупова, 1999, 2010; Панченко, 2007; Бескаравайный, 2008; Гавриленко та ін., 2010 та ін.). У нещодавно виданому атласі птахів України (Серебряков, 2012) карта для «*Merops superciliosus*» є, але на ній немає жодного позначення.

На жаль, зовсім поза увагою дослідників залишилася давня знахідка зеленої бджолоїдки на Харківщині. 30.07.1904 р. (нов. ст.) самець був здобутий О.М. Нікольським в околицях м. Чугуїв. Тушка зберігається в Музеї природи Харківського національного університету ім. В.М. Каразіна. Вперше про це повідомив лише О.М. Гудина (2008). На наше прохання співробітниця музею Т.М. Дев'ятко

* В орнітології термін vagrant species як правило перекладається як «залітний вид», але у відношенні до тварин у цілому він має тлумачитися як «бродячий», тобто вид, для якого область поширення (ЕОО – extent of occurrence) є помітно більшою за область оселення (АОО – area of occupancy). Терміни за МСОП (IUCN 2001), переклад за: Годлевська та ін., 2010.

Гніздовий ареал зеленої бджолоїдки (за: Butchart, Symes, 2013) та відомі знахідки виду в Україні (квадрати). Хрестиками позначені знахідки залітних птахів в інших країнах.

Breeding range of the Blue-checked Bee Eater (according to: Butchart, Symes, 2013) and known records of the species in Ukraine (squares). Records of vagrant birds in other countries are designated by daggers.

підтвердила наявність згаданої тушки у фондах і надіслала серію фотографій для аналізу (фото).

За даними О.М. Гудини (2008), біолог-мисливствознавець О.В. Пефтиць спостерігав зелену бджолоїдку у зграї золотистих наприкінці літа, очевидно в 1989 р., в Амвросіївському районі Донецької області.

Двічі за останні роки птахів спостерігали на південному заході України у Причорномор'ї. 12.09.2011 р. зелену бджолоїдку виявлено у зграї золотистих в Аджигольській балці біля с. Солончаки Очаківського району Миколаївської області (вид ідентифіковано А.М. Полуною на фото О.В. Дудкіна). 4.11.2013 р. В.М. Попенко та Ю.О. Андрющенко (особ. повід.) зустріли трьох молодих зелених бджолоїдок (вже після відльоту *M. apiaster*) на Бакальській косі у Криму (неподалік від с. Славне Роздольненського району). Птахів спостерігали при теплій (18 °C) вітряній погоді, вони годувалися з землі. Комах було ще вдосталь.

Таким чином, на сьогодні відомо вже 7 знахідок виду на території України (рис.). Тричі птахи спостерігалися у східних областях і тричі – у Причорномор'ї. Всі зустрічі у XX–XXI ст. припадають на період післягніздових кочівель та осінніх міграцій. На карті добре видно основні напрямки зальотів зеленої бджолоїдки на територію України: вздовж східного узбережжя Чорного моря через Крим та Південно-Західне Причорномор'я до західних областей і через степи північніше Кавказу у східні області. Часто ці птахи тримаються разом із золотистими бджолоїдками.

Питання таксономії й номенклатури

Згадуючи зелену бджолоїдку для України, дослідники наводять її під науковою назвою *Merops superciliosus* Linnaeus, 1766 (Воинственский, 1960; Воинственський, Кістяківський, 1962; Марисова, Талпош, 1984; Фесенко,

Бокотей, 2002, 2007; Гавриць, 2003; Загороднюк, 2004; Grishchenko, 2004; Гудина, 2008 та ін.). Винятком була лише книга М.В. Шарлеманя (1938), де вона фігурує як *M. persicus*. Пов'язано це зі складним систематичним статусом групи. До недавнього часу форма, про яку йде мова, вважалася лише підвидом широко трактованого виду *M. superciliosus*. Саме так цей птах наводився в капітальних зведеннях по орнітофауні колишнього Радянського Союзу (Судиловская, 1951; Иванов, 1976; Степанян, 1990 та ін.), та списках світової фауни (Howard, Moore, 1998 та ін.), тому, зрозуміло, ця назва використовувалася й іншими науковцями.

Сучасні дослідження показали що *M. superciliosus sensu lato* – це надвид, що включає групу *M. persicus* + *M. superciliosus* + *M. philippinus* (Burt, 2004; Рустамов, 2005). Причому ці види не гібридизують у місцях симпатрії (Marien, 1950; Kossenko, Fry, 1998), хоча є близькими й формують компактну філогенетичну групу (Marks et al., 2007). Уже в останніх зведеннях по фауні птахів Росії зелену бджолоїдку називають *Merops persicus* Pallas, 1773 (Рустамов, 2005; Коблик и др., 2006). Те саме стосується й нових оглядів європейської та світової фауни (Glutz von Blotzheim, Bauer, 1994; Snow, Perrins, 1998; Dickinson, 2003; Butchart, Symes, 2013; Clements et al., 2013 та ін.). Тому й для орнітофауни України зараз правильно вживати назву *M. persicus*.

Форма *M. persicus* є однозначно окремим від *M. superciliosus* видом, проте вернакулярна назва «зелена» стосувалася фактично надвиду *M. superciliosus s. lato*. Крім того, «зеленими» також є *M. viridis* (дослівно з латини) та *M. orientalis* (англійською «The Green Bee-eater»). Тому, ймовірно, мало би сенс залишити відповідність вернакулярної назви «зелена» до групи *superciliosus*, а для форми *persicus* використовувати в якості вернакулярної назви прямий переклад означення – «перська». Для типового виду *Merops apiaster*, на думку автора, краще залишити назву «золотиста», вжиту у «Списку птахів України» (Grishchenko, 2004), уникаючи назви «звичайна» у зв'язку з поширеною непотрібною асоціацією такого означення у видовій назві з категорією рясноти виду (див., наприклад, Загороднюк, Дикий, 2012).

Також варто відзначити, що родова назва «щурка» може мати такий самий вжиток, що і «бджолоїдка». «Щурами», «щурками», «щуриками» в Україні здавна називали тварин, що риють нори і живуть у норах. Наразі назва «щур» закріпилася за родом мишовидих гризунів *Arvicola* та родом горобиних птахів *Pinicola*. «Щурка» вживається для *Merops*, «щурик» – для ластівок роду *Riparia*. Назву «щурка» підтверджує і «Словник української мови»: «Щурка, и, жін. Те саме, що бджолоїдка» (Словник..., 1980: с. 611).

Подяки

Щиро дякую Л.І. Тараненку, І.В. Скільському, І.В. Шидловському, М.Н. Гаврилюку та В.П. Беліку за обговорення окремих положень цієї статті, Т.М. Дев'ятко – за допомогу

в пошуку колекційного екземпляра та його фотографії. Моя особлива подяка І.В. Скільському, В.М. Грищенку та П.С. Панченку за важливі зауваження й велику допомогу в бібліографічному пошуку. Дякую О.В. Дудкіну, В.М. Попенку та Ю.О. Андрущенко за доповнення цього повідомлення новими знахідками.

ЛІТЕРАТУРА

- Архипов В.Ю., Русанов Г.М., ван Стейніс М. (2003): К авифауне Северо-Западного Прикаспия: новые находки и уточнения статуса видов. - Бюл. МОИП. Отд. биол. 108 (2): 17-24.
- Бескаравайный М.М. (2008): Птицы морских берегов Южного Крыма. Симферополь: Н. Оріанда. 1-160.
- Бучко В.В., Скільський І.В., Школьнік І.С. (1996): Авіафауністичні знахідки в Чернівецькій області. - Беркут. 5 (2): 201.
- Вальх Б. (1900): Материали для орнитологии Екатеринославской губернии. Наблюдения 1892–1897 года. - Тр. Об-ва испыт. природы при Харьков. ун-те. 34: 1-90.
- Вальх Б.С. (1911): Материали для орнитологии Екатеринославской губернии. Перечень птиц, найденных в губернии с 1892 г. по 1910 г. - Орн. вестн. 3 (3-4): 242-271.
- Воинственский М.А. (1960): Птицы степной полосы Европейской части СССР (современное состояние орнитофауны и ее происхождение). Киев: АН УССР. 1-292.
- Воинственський М.А., Кістяківський О.Б. (1962): Визначник птахів УРСР. Київ: Рад. школа. 1-372.
- Гавриленко В.С., Листопадський М.А., Поліщук І.К., Думенко В.П. (2010): Конспект фауни хребетних Біосферного заповідника «Асканія-Нова» (з елементами популяційного аналізу). Асканія-Нова: ПП Андрєва М.М. 1-117.
- Гавриць Г.Г. (2003): Контрольний список орнитофауни України. - Птахи України під охороною Бернської конвенції. Київ. 381-391.
- Годлевська О., Парнікоза І., Різун В. та ін. (2010): Фауна України: охоронні категорії. Київ. 1-80.
- Горай Л.Ф., Кошелев А.И., Черничко И.И. (1994): Золотистая щурка в Северо-Западном Причерноморье. - Современ. орнитология. 1992. М. 161-171.
- Гудина А.Н. (2008): Редкие и малоизученные птицы Восточной Украины. Т. 2. Charadriiformes – Piciiformes. Запорожье: Днепровский металлург. 1-192.
- Загороднюк І. (2004): Наземні хребетні України та їх охоронні категорії (довідник для семінарів з зоології, екології, та охорони природи). Ужгород: Ліра. 1-48.
- Загороднюк І., Дикий І. (2012): Мисливська теріофауна України: видовий склад і вернакулярні назви. - Вісн. Львів. ун-ту. Сер. біол. 58: 21-44.
- Иванов А.И. (1976): Каталог птиц СССР. Л.: Наука. 1-276.
- Коблик Е.А., Редькин Я.А., Архипов В.Ю. (2006): Список птиц Российской Федерации. М.: КМК. 1-256.
- Костин Ю.В. (1983): Птицы Крыма. М.: Наука. 1-240.
- Марисова І.В., Талпош В.С. (1984): Птахи України. Польовий визначник. К.: Вища школа. 1-184.
- Панченко С.Г. (2007): Птицы Луганской области. Луганск. 1-108.
- Рустамов А.К. (2005): Зеленая щурка. - Птицы России и сопредельных регионов. М.: КМК. 258-267.
- Серебряков В.В. (2012): Атлас птахів України (поширення та характер перебування). К.: Фітосоціоцентр. 1-240.
- Словник української мови. (В 11 томах). К., 1980. 11: 611.
- Сомов Н.Н. (1897): Орнитологическая фауна Харьковской губернии. Харьков: Тип. А. Дарре. 1-680.
- Степанян Л.С. (1990): Конспект орнитологической фауны СССР. М.: Наука. 1-728.
- Страутман Ф.И. (1963): Птицы западных областей УССР. Львов: Изд-во Львовск. ун-та. 1: 1-200.
- Судилова А.М. (1951): Отрад сизоворонки или ракши. - Птицы Советского Союза. М.: Сов. наука. 1: 486-534.
- Татаринов К.А. (1973): Фауна хребетных западу України. Львів: Вища школа. 1-257.
- Фесенко Г.В., Бокотей А.А. (2002): Птахи фауни України. К. 1-416.
- Фесенко Г.В., Бокотей А.А. (2007): Анотований список українських наукових назв птахів фауни України (з характеристикою статусу видів). Київ – Львів. 1-111.

Зелена бджолоїдка з Харківщини в порівнянні зі зразком із Туркменістану в колекції Музею природи ХНУ ім. В.М. Каразіна.

Вгорі кожної пари – зразок із Харківщини, етикетка: «№ 16805 (стар. – «Іф5459»», *Merops (apiaster – закреслено) superciliosus*, самець, leg. О. М. Нікольський, 17.07.1904»; внизу – зразок із Туркменістану, етикетка: «№ 16806 (стар. – «Іф5463»», *Merops superciliosus persicus*, самець, Копет-Даг, ур. Чулі, leg. О.С. Лисецький, det. І.Б. Волчанецький, 27.04.1961». Фото люб'язно надані Т. М. Дев'ятко. Цей єдиний відомий колекційний зразок *Merops persicus* із України вирізняється відносно великими розмірами тіла й незвуженими центральними хвостовими перами. Collected Blue-checked Bee Eater from Kharkiv region (1904) in comparison with an exemplar from Turkmenistan (Museum of Nature of V.N. Karazin Kharkiv National University).

- Чернай А. (1853): Фауна Харьковской губернии и прилежащих к ней мест составленная, преимущественно по наблюдениям сделанным во время ученой экспедиции, совершенной в 1848 и 1849 годах. Харьков: Университетская тип. Вып. 2. Фауна млекопитающих и птиц. 1-51.
- Шарлемань М.В. (1938): Птахи УРСР. К.: АН УРСР. 1-129.
- Штирц Ю.А. (2000): К екології гніздовання щурки золотистої (*Merops apiaster* L.) в пойме С. Донца. - Птицы басс. Сев. Донца. 6-7: 65-67.
- Шупова Т.В. (1999): Сравнительная биология ракшеобразных и удоподобных птиц в условиях степной зоны Украины. - Вестн. зоол. 33 (3): 73-80.
- Шупова Т.В. (2010): Екологія ракшоподібних (Coraciiformes) та одудоподібних (Upuriformes) птахів в умовах Степу України. - Автореф. дис. ... канд. біол. наук. К. 1-22.

- Burt D.B. (2004): Plumage-based phylogenetic analyses of the *Merops* bee-eaters. - *Ibis*. 146: 481-492.
- Butchart S., Symes A. (2013): *Merops persicus*. - The IUCN Red List of Threatened Species. <http://www.iucnredlist.org/details/106001177/0>. Downloaded on 22 August 2013.
- Clements J.F., Schulenberg T.S., Liff M.J. et al. (2013): The eBird. - Clements checklist of birds of the world: Version 6.8. <http://www.birds.cornell.edu/clementschecklist/download/>
- Dickinson E.C. (ed.). (2003): The Howard and Moore Complete Checklist of the Birds of the World. 3rd ed. Princeton: Princeton Univ. Press. 1-1039.
- Glutz von Blotzheim U.N., Bauer K.M. (Hrsg.) (1994): Handbuch der Vögel Mitteleuropas. Wiesbaden: AULA-Verlag. 9: 1-1148.
- Grishchenko V. (2004): Checklist of the Birds of Ukraine. - *Berkut*. 13 (2): 141-154.
- Howard R., Moore A. (1998): A Complete Checklist of the Birds of the World. 2nd ed. Academic Press. 1-630.
- IUCN 2001 Categories & Criteria (version 3.1). - http://www.iucnredlist.org/static/categories_criteria_3_1.
- Kossenko S.M., Fry C.H. (1998): Competition and coexistence of the European Bee-eater *Merops apiaster* and the Blue-cheeked Bee-eater *Merops persicus* in Asia. - *Ibis*. 140 (1): 2-13.
- Marien D. (1950): Notes on some Asiatic Meropidae. - *J. Bombay Nat. Hist. Soc.* 49: 151-164.
- Marks B.D., Weckstein J.D., Moyle R.G. (2007): Molecular phylogenetics of the bee-eaters (Aves: Meropidae) based on nuclear and mitochondrial DNA sequence data. - *Mol. Phylogenetics and Evolution*. 45 (1): 23-32.
- Nordmann A. (1840): Observations sur la Fauna Pontique (Voyage dans la Russie meridionale et la Crimée, excute en 1837 sous la direction de M. Anatole Demidoff). Paris. 3: 73-108.
- Snow D.W., Perrins C.M. (eds.). (1998): The Birds of the Western Palearctic. Concise Edition. Oxford – New York: Oxford Univ. Press. Vol. 1. Non-Passeriformes. 1-1008.

Замітки	Беркут	22	Вип. 1	2013	64
---------	--------	----	--------	------	----

ЗНАХІДКИ ЗАКІЛЬЦЬОВАНИХ ПТАХІВ

Великий баклан (*Phalacrocorax carbo*). 22.09.2009 р. в околицях с. Гаврилівці Кіцманського р-ну Чернівецької обл. О.Д. Добровольський знайшов на полі мертвого птаха з кільцем ESTONIA MATSALU S-17089. Баклан загинув унаслідок зіткнення з дротами ЛЕП. Він був закільцьований пташеням 22.06.2009 р. в Естонії (*Läänemaa, Rapirahu*). Координати місця кільцювання 58.40 N, 23.25 E, місця знахідки – 48.28 N, 25.38 E; відстань – 1133 км, азимут – 173°, тривалість перебування з кільцем – 92 доби.

І.В. Скільський

Білий лелека (*Ciconia ciconia*). У середині квітня 2013 р. на південній окраїні смт Берегомет (місцевість «Стебник») Вижицького р-ну Чернівецької обл. О.В. Руснак знайшла скраю пасовища (неподалік проходить південна межа національного природного парку «Вижицький») біля гирла р. Чорнівка (ліва притока р. Сірет) напіврозкладені рештки птаха з кільцем GERMANIA H 073 HIDDENSEE. Очевидно, він загинув у 20-х числах березня внаслідок несприятливих погодних умов. Саме в цей період раптово випав сніг (товщина покриву місцями сягала до 10–15 см, особливо в горах, а температура повітря іноді опускалася до –10 °C й нижче), і мігруючі зграї цих птахів масово потерпали від холоду та відсутності їжі. Лелека був закільцьований пташеням 30.06.1998 р. в Німеччині (*Mecklenburg-Vorpommern Ludwigslust, Camin*). Координати місця кільцювання 53.28 N, 10.58 E, місця знахідки – 48.11 N, 25.25 E; віддаль – 1178 км, азимут – 119°, тривалість перебування з кільцем – 5403 доби.

В.І. Стратій, І.В. Скільський

Лебідь-шипун (*Sygnus olor*). 25.12.2010 р. на одному з незамерзаючих озер («Лебедине»; входить до п'яти невеликих водойм, розташованих поруч, загальною площею 57,9 га; свого часу тут створено орнітологічний заказник місцевого значення «Чорторійський») поблизу с.

Чорторія Кіцманського р-ну Чернівецької обл. виявлено самця з жовтим кільцем на шиї 62EE (сюжет телеканалу «Інтер», повідомив А.М. Полуда). Лебідь був закільцьований (також і кільцем на носі Gdansk Poland AC-6822) у віці більше двох років 15.07.2007 р. на ставку в Польщі (*Łódź, Nieborów, Mystaków*). Координати місця кільцювання 52.08 N, 19.59 E, місця знахідки – 48.22 N, 25.04 E; віддаль – 578 км, азимут – 138°, тривалість перебування з кільцем (на момент виявлення) – 1259 діб. 25.01.2011 р. птах ще знаходився на цьому ж озері. У цей же день тут у зграї лебедів-шипунів (нараховано близько 175 птахів, з них майже 50 imm.) нами виявлена ще одна особина в ювенільному оперенні з кільцем (серія і номер встановлені візуально та за фотографіями: Gdansk Poland AH-0962) на лівій носі. Згодом було з'ясовано, що цю молоду самку закільцьовано 31.10.2010 р. так само в Польщі (*Gdańsk, Gdynia Główna*; узбережжя Балтійського моря). Координати місця кільцювання 54.31 N, 18.33 E; віддаль – 821 км, азимут – 145°, тривалість перебування з кільцем (на момент виявлення) – 86 діб.

Л.Ю. Головченко, І.В. Скільський

Деркач (*Crex crex*). 11.10.2004 р. в околицях с. Витилівка Кіцманського р-ну Чернівецької обл. місцевий мисливць І.Г. Курик здобув самця на луках (прибережна ділянка р. Совиця Заставнянська) з кільцем R 48302 LATVIA-RIGA. Птах був закільцьований у дорослому віці 17.06.2001 р. в Латвії (*Rēzekne, Sprūževa*). Координати місця кільцювання 56.29 N, 27.26 E, місця знахідки – 48.23 N, 25.49 E; віддаль – 903 км, азимут – 188°, тривалість перебування з кільцем – 1212 діб.

І.В. Скільський, Л. І. Мелешук

*І.В. Скільський,
а/с 532, м. Чернівці,
58001, Україна (Ukraine).
E-mail: skilsky@rambler.ru*